

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

“Samen werken aan een duurzame samenleving”

Meerjarenvisie

Augustus 2017

1. VOORWOORD	3
2. LOKALE EN REGIONALE OPGAVEN	4
2.1 Maatschappelijke opgave	4
2.2 Regiokenmerken.....	4
2.3 Bestuurlijke context	4
2.4 Lokale duurzaamheidsambities	5
2.5 Thema's en de doelgroepen	5
3. ONZE MISSIE EN DOELEN	7
3.1 Missie: een uitnodigend duurzaam handelingsperspectief bieden.....	7
3.2 Doelen	7
3.3 Leidende principes.....	8
4. WERKWIJZE	11
4.1 Onze klantomgeving.....	11
4.2 Onze positionering	12
5. ORGANISATIE	14
5.1 Partners en doelgroepen.....	14
5.2 Onze naam	16
5.3 Personeel	16
5.4 Vrijwilligers	17
5.5 Professionele ontwikkeling.....	17
5.6 Financiën	18
6. EEN GREEP UIT DE PROJECTEN VAN NMCX	19
6.1 Circulaire samenleving: groene kapstok voor het basisonderwijs	19
6.2 Circulaire samenleving in het voortgezet onderwijs: toekomstbehendige jongeren	20
6.3 Circulaire samenleving: zwerfafval	21
6.4 Energietransitie.....	22
6.5 Klimaatadaptatie: Haarlemmermeer Waterproof	24
6.6 Groen/biodiversiteit: Platform Groen Haarlemmermeer.....	25
6.7 Sociaal (en gezond): Groene Ark: van initiatief tot beweging	26
6.8 Gezond (en sociaal).....	27
6.9 Lifestyle: Groene loper festival	27
7. CONCLUSIE	29

Voor u ligt onze meerjarenvizie voor de periode 2017- 2022. In deze vizie geven wij aan op welke wijze, met welke focus en afwegingen wij de duurzaamheidsdoelen, zoals onze opdrachtgevers en partners die met ons delen, sámen vorm en inhoud gaan geven.

Ons klimaat verandert en onze samenleving verandert mee. We moeten met z'n allen 'adaptief' worden; ons aanpassen aan de veranderende omstandigheden én meer proactief en preventief gaan werken. Onze vizie is dat werken aan duurzaamheid meerwaarde creëert, zowel binnen het economische, het ecologische als binnen het sociale domein. In de afgelopen vijf jaar is gebleken dat de urgentie is toegenomen en gelukkig zien we steeds meer zichtbare resultaten op het vlak van de noodzakelijke adaptatie. Duurzaamheid is daarmee actueel en urgent.

NMCX hanteert als leidende definitie van duurzaamheid die van de VN-commissie Brundtland (1987). In deze definitie sluit een duurzame samenleving aan op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Duurzaamheid gaat over de schaarste van hulpbronnen waarmee welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst. De oppervlakte van de aarde is immers eindig; grondstoffen kunnen (zullen) op raken; en de opnamecapaciteit van de atmosfeer en onze natuurlijke omgeving kent haar grenzen. Bij duurzame ontwikkeling is dus sprake van een evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen. Alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan het behoud van een gezonde aarde met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen zijn duurzaam.

De 'circulaire' economie is het noodzakelijke alternatief voor de traditionele 'lineaire' economie. Een circulaire economie is duurzaam, een lineaire economie is dit niet. Overigens gaat het in onze meerjarenvizie niet alleen over onze economie. Het is veel breder; het gaat over de gehele samenleving. We spreken dus liever over een 'circulaire samenleving', omdat ons gedrag uiteindelijk bepaalt of onze samenleving duurzaam wordt. Duurzaam duiden we in dit verband als 'volhoudbaar' voor onze lokale samenleving, binnen een mondiaal perspectief.

Wij geven in deze vizie achtereenvolgens aan wat er in onze regio speelt en wat we daaraan willen doen, waarom we dat willen doen en hoe we dat gaan doen. Kern van onze ambitie is om samen met onze opdrachtgevers en partnerorganisaties een meer duurzame samenleving te realiseren.

Wij wensen u veel leesplezier en spreken de hoop uit dat wij u met deze meerjarenvizie kunnen inspireren om te blijven werken aan een duurzame samenleving.

Namens het hele NMCX-team,

Arjanne Lagendijk

directeur

2 Lokale & regionale opgaven

2.1 Maatschappelijke opgave

De komende jaren zal van ons allemaal veel gevraagd worden. We zullen ons ingrijpend moeten leren aanpassen aan veranderende omstandigheden, omdat we voor complexe keuzes komen te staan. We zullen daarbij onze 'vanzelfsprekendheden' moet leren loslaten. En belangrijker, we zullen ons moeten verdiepen in allerlei uitdagingen. Keuzes waar we eerder niet over nadachten. Dit 'adaptieve vermogen' vraagt van iedere inwoner in Nederland bewustwording, betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid. De nieuwe keuzes worden uiteindelijk 'het nieuwe normaal', maar dat zal niet vanzelf gaan. NMCX kan -en wil- dit keuzeproces voor de diverse doelgroepen vereenvoudigen en versnellen.

2.2 Regiokenmerken

Onze regio is bijzonder door de aanwezigheid van de luchthaven Schiphol, een complex van logistieke knooppunten van spoorwegen en snelwegen, internationale kantoren en intensieve agrarische ondernemingen. Haarlemmermeer is een dynamische omgeving met een rijke geschiedenis. Wij maken onderdeel uit van de MRA (Metropool Regio Amsterdam) en zijn daarmee de 'Achtertuin van Amsterdam'. Haarlemmermeer is de basis van waaruit wij ook in andere gemeenten in de regio werkzaam zijn. We leven in een complexe leefomgeving waarin de ontwikkel- en groeidruk grote invloed heeft op de leefbaarheid. De maatschappelijke betrokkenheid van zowel individuele als georganiseerde bewoners is in onze ogen een succesfactor bij het halen van de duurzaamheidsdoelen. Dit vraagt erom dat NMCX samen met opdrachtgevers en partners haar creativiteit, verbindingskracht en communicatie inzet om de verduurzaming van de samenleving te realiseren.

2.3 Bestuurlijke context

De gemeente Haarlemmermeer is de grootste opdrachtgever van NMCX. Het gemeentebestuur formuleert de duurzaamheidsopgaven in de vorm van specifieke beleidsdoelen. NMCX is een belangrijke partnerorganisatie in de realisatie van dat beleid. NMCX is echter méér dan louter een uitvoeringsorganisatie. Zij sluit niet alleen inhoudelijk goed aan op de geformuleerde beleidsdoelen, maar is tevens in staat om deze vaak abstracte doelen te vertalen naar concrete resultaten. NMCX is een onafhankelijk stichting, maar is zich er van bewust dat de relatie met de gemeente in de beleidsketen voor beide organisaties onmisbaar is; gemeente en NMCX hebben elkaar nodig! Deze wederkerigheid is de basis voor een langjarige succesvolle samenwerking. In die continuïteit zit ook het rendement; de beschikbare capaciteit en energie kan besteed worden aan de inhoudelijke opgaven en niet aan het voortdurend 'bevechten' van de positie van NMCX als organisatie.

Deze onderscheidende positie laat onverlet dat NMCX waar nodig ook een kritisch sparringpartner kan zijn. Een kritische positie heeft uiteindelijk tot resultaat dat er meer beleidsdoelen worden gerealiseerd en dat deze breder gedragen worden. Ook in deze situatie houden gemeente en NMCX elkaar scherp en professioneel; waardoor de kwaliteit verbetert.

2.4 Lokale duurzaamheidsambities

Wij gaan maximaal aansluiten op de duurzaamheidsambities van onze opdrachtgevers en partnerorganisaties. Waar mogelijk verleiden wij hen om de lat nog wat hoger te leggen of om het tempo van de realisatie te versnellen. Dat doen we door te laten zien dat een duurzame samenleving een prettige, gezonde, betaalbare samenleving is. Duurzaam is 'natuurlijk', maar ook comfortabel, gezond, lonend en veilig. We kiezen bewust voor een afbakening; we kunnen eenvoudigweg niet alles oppakken. Daarom zetten we vooral in op die onderwerpen waar al 'enige energie' op zit (maatschappelijke trends of individuele initiatieven). Onderwerpen die we met efficiënte en effectieve inspanning kunnen verrijken en waarop we andere partijen aanvullen en versterken.

2.5 Thema's en de doelgroepen

NMCX kiest voor de projecten met de hoogste "Impact on Investment". Onderdeel van deze afweging is de juiste combinatie van thema en doelgroep. Bewoners hebben nu eenmaal andere behoeftes dan bedrijven of scholen. Bepaalde thema's leven meer onder een bepaalde doelgroep en vergen een andere aanpak in ondersteuning en/of uitvoering.

Binnen de (lokale) politiek zijn duurzame trends waar te nemen. En ook de media besteden meer en meer aandacht aan klimaatverandering en aan de zorgen van overheid, bedrijfsleven en Nederlanders daaromtrent. NMCX speelt daarop in.

Er wordt gesproken over de nieuwe economie. We moeten nieuwe manieren bedenken om in ons levensonderhoud te voorzien. We hechten weer meer waarde aan lokaal ondernemen, verbouwen zelf groente en fruit en doen ons best zo min mogelijk voedsel te verspillen. En nieuwe technologieën ontwikkelen zich om duurzaamheid te bevorderen die ook aangejaagd worden vanuit bedrijfseconomische motieven.

Uit al deze trends en ontwikkelingen filtert NMCX onderstaande actuele thema's:

- Circulaire samenleving (zoals grondstoffen en afval)
- Energietransitie (zoals CO₂-reductie en mobiliteit)
- Klimaatadaptatie (zoals water en hitte/droogte)
- Groen/ Biodiversiteit (zoals eetbaar en beleefbaar groen, ecologie)
- Sociaal en gezond (zoals welzijn, lifestyle, voedsel).

NMCX richt zich hierbij met name op de 'inwoners' (bewoners, scholieren en werknemers) die in onze regio leven en werken. Zij kunnen immers door verandering van hun gewoontes en lifestyle en door het nemen van (laagdrempelige) maatregelen direct bijdragen aan een meer duurzame samenleving. We richten ons in eerste instantie niet op de voorlopers, maar positioneren hen als voorbeeld. Deze "early adapters" hebben al een vorm van intrinsieke motivatie en hoeven niet verder gemotiveerd te worden. We richten ons op de middenmoot, de volgers, en hanteren daarbij zoveel mogelijk het profijtbeginsel. We benaderen de doelgroepen vanuit het principe; 'what's in it for me?'. Daarbij houden we rekening met de persoonlijke motieven om gedrag te veranderen, zoals financieel, materieel, sociaal en toekomstbestendig. We besteden daarbij veel aandacht aan de 'tone of voice'. We houden ons profiel en onze positie 'zuiver' en zoeken voortdurend naar de meest effectieve stijl van werken.

“Overtuiging is waardeloos, tenzij het in gedrag wordt omgezet.”

Thomas Carlyle (Schots schrijver en historicus 1795-1881)

De rol, positie en de leidende principes van NMCX worden in deze visie uitgewerkt. Inspirerende voorbeelden van samenwerkingen met zowel gemeente(n) als andere belangrijke partners (burgers, onderwijs, bedrijven) kunt u lezen in hoofdstuk 6; Een greep uit onze projecten.

3 Onze missie en doelen

3.1 Missie: een uitnodigend duurzaam handelingsperspectief bieden

De missie van NMCX is een duurzaam Haarlemmermeer en omliggende regio, waarin inwoners en werknemers duurzaamheid hebben geïntegreerd in hun dagelijks leven, zodat optimaal gebruik wordt gemaakt van de technologische vooruitgang en rekening wordt gehouden met het welbevinden van mens en milieu, nu en in de toekomst. NMCX zal hieraan een bijdrage leveren door samen met partijen een uitnodigend duurzaam handelingsperspectief te creëren voor de dagelijkse woon, werk-, leer en leefomgeving.

**SOMS HEB JE VAN
DIE DROMEN
DIE JE WAKKER
HOUDEN**

TOT JE ZE UITVOERT

3.2 Doelen

NMCX stelt zich ten doel om:

- kennis te verspreiden over de toepasbaarheid van duurzaamheid;
- de energie van het maatschappelijk veld te mobiliseren door met inwoners, bedrijven en scholen een uitnodigend en duurzaam handelingsperspectief te creëren;
- deze partijen te stimuleren en te inspireren tot concrete acties in de dagelijkse omgeving.

Loesje

Om hieraan invulling te geven richt NMCX zich op:

- het initiëren en regisseren van activiteiten ter bevordering van duurzaamheid, inclusief kennisoverdracht en advies;
- het ontwikkelen van een netwerk van partijen en individuen die zich inzetten voor duurzaamheid;
- natuur- en duurzaamheidseducatie voor onze jeugd in de leeftijd van 4 tot 18 jaar;

Hierbij handelt NMCX altijd volgens een efficiënte en effectieve werkwijze, door projectmatig te werken waarbij doelen, doelgroepen, thema's, werkwijze en resultaten concreet zijn benoemd.

Daarmee neemt NMCX een duidelijke rol en functie in binnen het duurzaamheid-krachtenveld van Haarlemmermeer (en de regio) met een aantoonbare meerwaarde.

Ons Motto: In onze ideale samenleving kan iedereen keuzes maken die goed zijn voor een gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst.

3.3 Leidende principes

Wij zijn een netwerkorganisatie

Als we processen opstarten, zoeken we naar de juiste partnerpartijen die het verschil kunnen maken. Soms zijn we initiatiefnemer, soms zijn we participant of een combinatie van beide. We kijken, afhankelijk van de ambitie, altijd binnen ons netwerk welke partijen in specifieke situaties mede het verschil kunnen maken. In de verschillende fasen van het proces, betrekken we steeds nieuwe partijen die gaan samenwerken aan de geformuleerde gezamenlijke ambitie.

We geven input, versnellen, dragen over, evalueren en adviseren aan onze opdrachtgevers/partners over vervolgstappen. Zodra het proces en het resultaat succesvol zijn, treden we terug om nieuwe initiatieven op te starten.

We hebben in de afgelopen jaren veel expertise vergaard en zijn daardoor in staat om mensen -op basis van vertrouwen en geloofwaardigheid- in beweging te krijgen. Dit zien wij als de kern van ons werk; het op professionele wijze, doelgroep specifiek, overdragen van kennis om daarmee motivatie, houding en gedrag te beïnvloeden.

Wij werken doelgericht

We denken in kansen, oplossingen en toepassingen, niet in problemen. We kijken naar wat de drijfveren zijn voor mensen om hun gedrag (duurzaam) te willen veranderen. Per doelgroep, per organisatie, per initiatief kan dat verschillen en daar sturen we op. Wij zoeken altijd naar de onderliggende motieven om gedrag te veranderen. De kansrijkheid wordt in belangrijke mate mede bepaald door kennis van de lokale omgeving; het krachtenveld van vraag en aanbod. Wij kennen dit krachtenveld bij uitstek. Als netwerkorganisatie staan wij ten dienste van de lokale stakeholders; wij zijn integraal onderdeel van de lokale samenleving.

We benadrukken de urgentie

We vertalen mondiale (klimaat)thema's naar regionale en lokale toepassing. Voorbeeld: Op het vlak van klimaat bestaat geen lange termijn meer; alle klimaatopgaven vragen om actie op korte termijn. De thema's zijn urgent en acuut. De vraag naar groene energie neemt sterk toe. De transitie naar duurzame en hernieuwbare energie – uit biomassa, zon en wind bijvoorbeeld – is noodzakelijk. Dat gaat hand in hand met energiebesparing: verantwoord en bewust energieverbruik én meer aandacht voor zuinige gebouwen en apparaten. Ook duurzame lokale energieopwekking krijgt steeds meer vorm. We benadrukken de urgentie, zonder moraal, maar met een vertaalslag naar handelingsperspectief.

**WE GAAN TOCH NIET
ZITTEN WACHTEN
TOT HET MILIEU**

**DRASTISCHE
MAATREGELEN
NEEMT**

Loesje

www.loesje.nl

Postbus 1045 6801 BA Arnhem

We sluiten de kringloop

Het gaat in onze projecten niet zozeer om minder, als wel om anders, waarbij de kringlopen centraal staan. Denk aan efficiënter gebruik en reparatie, deeleconomie (gratis, ruilen, huur of lease), multifunctionaliteit van producten, gebruik van andere of nieuwe materialen en denken in behoeften in plaats van producten (je wilt niet per se een wasmachine, maar schone kleding). Het bevorderen van innovatie en lokale ketens vormt hier een onderdeel van.

Voorbeeld - circulaire economie onder jongeren

Onderzoek en ontwerp opdrachten in het VO dragen bij aan het leggen van een stevige basis voor de toekomst door 'toekomstbehendige' leerlingen integraal en breed op te leiden. Docenten en leerlingen maken kennis met de circulaire samenleving, de 'nieuwe' economie. Daarmee dragen we bij aan de ontwikkeling van een nieuwe (ethische) norm en een duurzaam handelingsperspectief voor de volwassenen van de toekomst. Meer informatie: hoofdstuk 6.2

We faciliteren eigenaarschap

NMCX initieert processen en faciliteert betrokken partijen om het eigenaarschap van projecten in te vullen en over te nemen. Dit voedt het enthousiasme van de eigenaren en de motivatie van hun omgeving om mee te doen. Scholieren zijn bijvoorbeeld heel goed in staat om met hun creatieve en inventieve ideeën andere organisaties te motiveren eigenaarschap te claimen van de projecten waarmee zij zich duurzaam ontwikkelen. Op deze manier raakt duurzaamheid op een natuurlijke manier onderdeel van de samenleving.

We zijn (partij-)politiek neutraal

Deze positie willen we te allen tijde behouden. We willen alle (maatschappelijke) partijen ondersteunen bij het behalen van onze gezamenlijke duurzaamheidsdoelen. We creëren daartoe incentives en concrete handelingsperspectieven ongeacht politieke kleur, afkomst, achtergrond of geloof.

We fungeren als vliegwiel

NMCX begeleidt projecten en programma's bij het proces en zo komt vaak van het een het ander. Als wij aan een project beginnen, weten we niet altijd of iets uitgroeit tot een volwaardig project met een kop en een staart. En dat is kenmerkend voor onze manier van werken. "Go with the flow" of volg de energie. Deze werkwijze opent vaak weer nieuw perspectief, waardoor zich onverwachte kansen en mogelijkheden voordoen. We vergelijken het wel eens met een complex van tandraden die allemaal in elkaar grijpen. Dit zie je ook terug in het logo van NMCX. Met onze vliegwiel functie geven we ergens een grote zwieper aan en zetten het geheel in beweging. En soms loopt een wiel tje vast, maar gaan er onverwacht anderen draaien.

We fungeren als hefboom

NMCX beschikt als netwerkorganisatie over een groot relatiebestand van partner- en doelgroepenorganisaties. Door het vliegwiel brengen we niet alleen nieuwe initiatieven op gang, maar we sluiten óók aan op de initiatieven van anderen. We kijken naar complementariteit en zoeken naar co-financiering. We realiseren daarmee gezamenlijk functiecombinaties en zoeken voortdurend naar nieuwe (maatschappelijke) waardecreatie. Daardoor is de uiteindelijk impact van de financiële bijdragen aan NMCX vele malen groter dan sec de financiering in de vorm van subsidie/bijdragen van partners.

“Logica brengt je van A naar B. Verbeelding brengt je overal.”

Albert Einstein (Duits - Amerikaans natuurkundige 1879-1955)

We zijn communicatief sterk

Communicatie is de backbone van ons werk. We beschikken over diverse communicatiemiddelen waarmee we onze boodschappen overbrengen, verschillende doelgroepen bereiken en onze doelen realiseren. Door een integrale benutting van deze kanalen is het voor ons mogelijk niet enkel onze doelgroepen te informeren, faciliteren en adviseren, maar ook te mobiliseren en hun gedrag te veranderen. Door middel van slimme campagnes verleiden wij onze doelgroepen tot duurzamer gedrag. Daarnaast motiveren wij organisaties en bedrijven zich met elkaar te verbinden voor meer en betere samenwerking. Als onderdeel van deze campagnes organiseren wij activiteiten waar deze verbindingen tot stand komen en waardoor mensen actief gaan participeren. Onze campagnes brengen de boel letterlijk in beweging.

Voorbeeld - Bewustwordingscampagne Haarlemmermeer Waterproof

Het doel van deze campagne is dat bewoners, bedrijven en instellingen in Haarlemmermeer weten wat de gevolgen zijn van klimaatverandering (bewustwording). En het bieden van handvatten om de omgeving klimaatbestendig in te richten. Meer informatie: hoofdstuk 6.5

De komende jaren zal NMCX de duurzaamheidsopgaven vanuit haar missie en visie inhoudelijk programmeren vanuit vier centrale vragen:

- Wat speelt er lokaal en regionaal?
- Waarom willen wij wat doen?
- Wat doen wij?
- En hoe gaan we dat doen?

4.1 Onze klantomgeving

Haarlemmermeer is met haar 27 grote en kleine kernen een bijzondere gemeente in het hart van de Randstad. Met Schiphol levert Haarlemmermeer een grote bijdrage aan de Nederlandse economie. Tegelijkertijd biedt Haarlemmermeer, dankzij haar landschappelijke kwaliteiten en agrarisch gebied, ruimte en relatieve rust. De synergie tussen Schiphol en de MetropoolRegio Amsterdam, de ruimte voor wonen, werken en recreëren, de cultuurhistorie en de diversiteit maken van Haarlemmermeer een gemeente die verbindt. Een gemeente waar ruimte is om te pionieren. Deze ruimte delen we graag, want de weg naar een circulaire samenleving bewandelen we niet alleen. De woon-, werk-, leer- en leefomgeving in Haarlemmermeer heeft een hoge kwaliteit. Hier zijn we trots op en die willen we versterken en uitbouwen.

Voorbeeld - Superschoon Haarlemmermeer

We stimuleren, organiseren en faciliteren de schoonmaakactiviteiten van bewoners door kennis, begeleiding en uitleen van materialen. Daarnaast zetten we een sociaal netwerk op om de onderlinge contacten tussen inwoners op het gebied van zwerfafval te bevorderen. Alles voor een SuperSchoon Haarlemmermeer. Meer informatie: hoofdstuk 6.3

De gemeente Haarlemmermeer heeft als doelstelling te groeien naar een circulaire samenleving. Deze ambitie is vastgelegd in het beleidsdocument: 'Van een gemeentelijke naar een gemeenschappelijke visie!' en beslaat de programmaperiode 2015- 2018. Eind 2018 staan er nieuwe verkiezingen voor de deur. Het is mogelijk dat dit in een nieuwe coalitie –met dito programmering- resulteert. Hiermee kan de lokale invulling van het thema duurzaamheid anders worden. Dit neemt niets weg van de nationale en internationale urgentie van het thema. NMCX loopt niet op de zaken vooruit. Zij kan vertrouwen op haar flexibele bedrijfsvoering. Deze maakt het mogelijk om snel te schakelen en te blijven initiëren en anticiperen op de duurzame ontwikkeling in de regio.

4.2 Onze positionering

In Haarlemmermeer zijn diverse initiatieven die een duurzame samenleving nastreven, vanuit een thema, een doelgroep, een locatie of een bredere beweging. Soms vanuit commerciële partijen, soms vanuit een burgerinitiatief. NMCX positioneert zich als complementair aan reeds bestaande initiatieven.

De wijze waarop NMCX haar producten en diensten inzet, is altijd maatwerk. Uit ervaring blijkt dat het niet zozeer de individuele burgers zijn die een initiatief starten, maar dat het vaak georganiseerde groepen burgers of ondernemers zijn: een kerkgemeenschap, een dorpsvereniging, een volkstuinvereniging, museum, sport- of een ondernemersvereniging.

Deze groepen, of netwerken, zijn potentiële 'hotspots' voor het ontstaan en de verspreiding van duurzaamheid. NMCX zal zich in haar aanpak primair richten op deze hotspots. Hierdoor kan NMCX, door gebruik te maken van de 'achterban', een nog groter bereik creëren. De meeste initiatieven kennen een verschillend startpunt; daarom is de ondersteuning vanuit NMCX altijd vraaggericht. Onze aanpak is afhankelijk van de fase waarin een initiatief zich bevindt en de vaardigheden en behoeften van de initiatiefnemers. De centrale vragen zijn vaak "wat kunnen we doen om te verduurzamen, wie hebben we daarbij nodig en hoe gaan we dat betalen?". NMCX ondersteunt deze processen, met een duidelijke regiefunctie bij de initiatiefnemer, of dat nou een bewonersgroep, ondernemersvereniging, of NMCX zelf is. NMCX zal te allen tijde de initiatiefnemers stimuleren de lat hoger te leggen dan het eerste plan. Dit kan door haar brede kennis en netwerk in te zetten en daarmee te laten zien dat het ook realistisch is.

Voorbeeld - Bewonersinitiatief in energie

NMCX investeert in het stimuleren van initiatieven op het gebied van energie vanuit bewoners. Het doel is hierbij extra inzet -en het daarmee samenhangende resultaat- te genereren op basis van eigen bijdrage van bewoners. NMCX helpt deze bewoners met een eigen initiatief het speelveld te verkennen, licht de kansen én valkuilen toe en brengt de juiste kennis en het netwerk in.

Meer informatie: hoofdstuk 6.4

NMCX beschikt over een groot portfolio aan instrumenten. Onder instrumenten verstaan we methoden/protocollen, (reken-)tools, flyers, leskisten, website/kennisportals, advies-, trainings- en begeleidingstools. Al deze producten en diensten zijn in een matrix van doelgroepen en thema's te plaatsen. De kern van kennis en advies is dat we onze doelgroepen ondersteunen en leren om 'beter/duurzamer te kiezen'.

Vanuit efficiëntie gedachten vinden we in principe geen wielen uit, maar oriënteren we ons op wat er reeds op de markt is gebracht en maken hiervan een vertaalslag naar lokale toepasbaarheid.

Tegelijkertijd onderscheidt NMCX zich door innovatieve slagkracht en zijn we in staat nieuwe succesvolle programma's te ontwikkelen, volledig afgestemd op de behoeften van de opdrachtgever en de doelgroep, met een hoge belevingswaarde, want een belevenis heeft meer impact (bv de eXperience-serie, met een schoolbreed dagprogramma voor water, windenergie of zwerfafval).

“Mensen vergeten wat je hebt gezegd. Ze vergeten wat je hebt gedaan, maar ze vergeten nooit het gevoel dat je ze hebt gegeven.”

Albert Einstein (Duits - Amerikaans natuurkundige 1879-1955)

Bij de keuze van onze programma's en projecten, hanteren we onderscheidende criteria:

- We werken zoveel mogelijk aan initiatieven die bewezen effectief zijn, of innovatief, kansrijk en actueel;
- We kiezen voor die projecten, acties e.d. die de grootste verwachte Impact On Investment (IOI) hebben. We wegen daarbij op de grootste economische en maatschappelijke impact voor de laagste investering van geld, tijd en energie;
- We kiezen voor projecten die aantoonbaar een (grote) spin-off creëren. Dat kan zijn door toepasbaarheid op een ander thema of op een andere doelgroep; Het kan ook bestaan uit een groter bereik binnen de gekozen doelgroep. (combinaties en multipliers/hefbomen);
- We werken vanuit de opgave om onze doelgroepen 'duurzamer te laten kiezen';
- We bevorderen de samenwerking met -en tussen- partners uit de directe omgeving van NMCX.

Onze basisstijl in de communicatiestrategie is er een van 'verleiden'; aanspreken vanuit begeerte en het moet vooral leuk, makkelijk en lonend zijn. Bewezen successen worden gevierd en dienen als voorbeeld. Een duurzame samenleving is een fijne, leefbare, gezonde en veilige samenleving! Een samenleving die we willen overdragen aan alle generaties die na ons volgen.

5.1 Partners en doelgroepen

NMCH, het huidige NMCX, werd in 2009 opgericht op initiatief van de gemeente Haarlemmermeer, samen met een aantal partners als Rabobank regio Schiphol, Meerlanden en Schiphol en later Ymere. Inmiddels is de organisatie uitgegroeid tot een activerend advies- en verbindingscentrum voor bewoners, scholen en bedrijven. Dit heeft als consequentie dat we ondertussen een breed scala aan diensten en wisselende (strategische) partners aan ons hebben gebonden. Met de meeste strategische partners hebben we regelmatig afstemming en samenwerking.

Sommige partners ondersteunen NMCX belangeloos met financiering, inzet, materieel of faciliteiten. Daarnaast wordt voor specifieke projecten eenmalig materieel, communicatie of ruimte ter beschikking gesteld. Ook weet NMCX voor derden (zoals scholen), directe ondersteuning aan te trekken. Maar de lijst met samenwerkingspartners waarbij we samen optrekken vanuit ieders eigen kracht om een gemeenschappelijk doel te bereiken is vele malen langer.

Partijen die in ons bestuur zitting hebben (Meerlanden, Dura Vermeer en Rabobank), zijn natuurlijke partners. Daarnaast werken we met Meerlanden samen in additionele projecten over grondstoffen en circulariteit. Omdat Meerlanden ook in andere gemeenten werkzaam is, weten we elkaar ook buiten Haarlemmermeer te versterken.

In het kader van verduurzaming van zowel de campus, het curriculum en de community van het onderwijs werken we in afstemming met schoolbesturen en directies van het primair- en voortgezet onderwijs.

Voorbeeld - De Groene Kapstok

De groene kapstok is een programma dat scholen stimuleert en helpt telkens een stapje duurzamer te worden, met een uitstraling naar kinderen, ouders en omgeving. Het programma is een aanjager voor duurzaamheid, vóór en dóór scholen.

Meer informatie: hoofdstuk 6.1

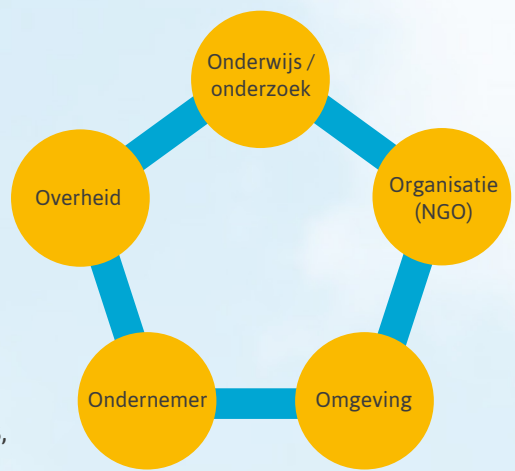

Op het thema energie hebben we een partnerschap met de windcoöperatie Meerwind en nauw contact met Tegenstroom, de lokale energieleverancier. Daarnaast onderhouden we de relaties met lokale installateurs en leveranciers. Ten aanzien van het thema water hebben we afspraken gemaakt met het Hoogheemraadschap van Rijnland. Ook de tuincentrumbranche is een interessante partner, waarmee we samenwerkingsafspraken hebben.

In het kader van projecten en platforms hebben we nog vele partners, die een commitment met ons aangaan, specifiek voor die doelstelling (zie daarvoor de betreffende websites). Daarnaast acteert NMCX in diverse regionale – en landelijke netwerken en houdt daardoor aansluiting met landelijke trends en beleid.

Bij al onze projecten werken we in principe vanuit de zogenaamde diamanten vijfhoek, door waar mogelijk vertegenwoordigers van de vijf domeinen te betrekken. Want met draagvlak uit deze domeinen hebben duurzame transitie de grootste slaagkans.

De diamanten vijfhoek staat voor de 5 O's: Ondernemers, Onderwijs (en Onderzoek), (maatschappelijke) Organisaties, Overheid (gemeente/provincie en rijk) en Omgeving (mensen, buurt). Om met een van de doelgroepen te werken, zoeken we contact met partijen uit de andere O's. Daarbij streven we een spin-off na, door die partijen in onze projecten mee te nemen. Wanneer bijvoorbeeld de focus doelgroep het onderwijs is, is de afgeleide doelgroep de ouders, de wijkbewoners of het lokale bedrijfsleven.

Indien het bedrijfsleven de focusgroep is, kijken we naar wat jongeren voor hen kunnen betekenen en werken we met bewoners (initiatieven) en zoeken we naar de link met partijen uit relevant bedrijfsleven. Zo hebben alle doelgroepen raakvlakken met elkaar.

De denkkraft, onbevengheid en het aanstekelijke enthousiasme van kinderen en jongeren zetten we bewust in om andere doelgroepen te inspireren en te activeren.

NMCX richt zich primair op de 'inwoners' (bewoners, scholieren en werknemers) die in onze regio leven en werken. De secundaire doelgroepen zijn de gemeenschappen waarin zij zich begeven en die we nodig hebben om deze groepen te bereiken, zoals (sport)verenigingen, scholen en bedrijven. Door ook in te zetten op de verduurzaming van de gebouwen en de buitenruimte waar men zich bevindt, wordt niet alleen een stimulerende voorbeeldfunctie vormgegeven, maar wordt tevens direct gewerkt aan de verduurzaming van de omgeving.

Voorbeeld - Groene Loper Festival

Het Groene Loper Festival is een gratis te bezoeken festival waar bezoekers kennis kunnen maken en ervaring op kunnen doen met eerlijke, lokale, en milieuvriendelijke producten en diensten. Het festival kenmerkt zich door de sfeervolle aankleding, verrassende acts, mooie muziekovertredens, workshops en proeverijen. Meer informatie: hoofdstuk 6.9

Bovenstaande schetst een beeld van onze positie in het krachtenveld. Het is een moment opname, actuele partners zijn te vinden op onze website.

5.2 Onze naam

De X in NMCX staat symbool voor dwarsverbanden en kruisbestuiving; de werkwijze die NMCX Centrum voor Duurzaamheid zo typeert. Daarnaast is de associatie met eXpertise, eXperience en fleXibiliteit snel gemaakt. NMCX is het duurzaamheidscentrum, voortgekomen uit een Natuur en Milieu Centrum, vandaar de NMC. NMCX vertaalt duurzaamheidsbeleid in concrete acties en projecten, binnen de gemeente Haarlemmermeer, maar ook daarbuiten. De X blijft daarbij een herkenbare verwijzing naar onze belangrijkste oprichter: gemeente Haarlemmermeer. Immers, Hoofddorp heette voorheen Kruisdorp.

5.3 Personeel

De diensten organiseren we met een enthousiast en deskundig team. Daarbij zorgen we dat we verschillende competenties in huis hebben, zoals:

- de blik naar buiten richten (vraaggericht werken, trends spotten en erop inspelen);
- ondernemen (kansen zien en die vertalen in rendabele projecten, experimenteren, lef tonen);
- netwerken en samenwerken (intensief communiceren, lobbyen, verbinden, werken aan zichtbaarheid);
- een brede blik op de inhoud werpen (kennis combineren, aanvullend en tegenstrijdig, samenwerking met andere partijen met andere expertises).

Omdat het bijna onmogelijk is al deze competenties in één persoon te verenigen, is diversiteit in het team noodzakelijk. Door naast de vaste inzet, ZZP'ers aan te trekken verbreden we de expertise van ons team en behouden we de benodigde flexibiliteit om daadkrachtig in te springen op projecten.

5.4 Vrijwilligers

Om onze ambities waar te kunnen maken worden we bijgestaan door een additioneel team vrijwilligers. Omdat zij allemaal op minimaal Hbo-niveau zijn opgeleid, kunnen zij de projectleiders adequaat assisteren bij de uitvoering van de projecten.

De meeste van de vrijwilligers die zich bij ons melden vallen in vier categorieën:

- Young professionals (20'ers) die naast hun baan kennis willen maken met de wereld van duurzaamheid, vanuit een intrinsieke motivatie om zich in te zetten voor een duurzame wereld en via NMCX ervaring op doen, contacten leggen, een springplank creëren voor een verdere carrière in duurzame werkring of vervolgopleiding;
- Werkzoekenden, die een zinvolle dagbesteding zoeken, ervaring willen opdoen, of willen omscholen;
- Langdurig zieken, die op een zinvolle wijze willen re-integreren;
- Gepensioneerden die hun ervaring en kennis willen inzetten voor een duurzame transitie.

Onze vrijwilligers blijven momenteel gemiddeld 2,1 jaar bij ons en vertrekken (indien gewenst) bijna allemaal met een nieuwe baan elders. De vrijwilligers krijgen begeleiding en ruimte om te groeien naar die werkzaamheden die ze aankunnen en waar ze enthousiast over zijn. Dat maakt dat de vrijwilligers zich dusdanig kunnen ontwikkelen dat ze op een gegeven moment genoeg bagage hebben om te worden aangenomen bij een nieuwe werkgever.

5.5 Professionele ontwikkeling

De transitie naar de nieuwe economie wordt doorgezet en dat betekent dat meer dan ooit verbindingen worden gelegd en inspiratiebijeenkomsten plaatsvinden met partners uit diverse domeinen. Deskundigheidsbevordering, scholing en training hebben hierdoor ook een ander karakter gekregen. Het gaat nu meer om co-creatiesessies, netwerken, uitwisseling en samenwerking vanuit gemeenschappelijke economische, ecologische en sociaal maatschappelijke doelen. De medewerkers van NMCX anticiperen actief op deze ontwikkeling en zijn regelmatig te vinden op landelijke en regionale bijeenkomsten.

5.6 Financiën

De financiering van NMCX is vooruitstrevend door de combinatie van publieke en private bronnen. De gemeente Haarlemmermeer voorziet in een reguliere prestatiesubsidie, met aanvullende projectfinanciering. Daarnaast ontvangt NMCX inkomsten uit projecten in de regio en het land, van partners en fondsen. Ook in de komende jaren zullen we de mogelijkheden voor meerdere inkomstenbronnen blijven onderzoeken. Ons uitgangspunt daarbij is dat we onze producten en diensten tegen een kostprijsstarief (zonder winsttoegmerk) aanbieden. Dit principe geldt uiteraard ook voor de opdrachten die we buiten onze regio verrichten.

“Vorstellingsvermogen is belangrijker dan kennis.”

Albert Einstein (Duits - Amerikaans natuurkundige 1879-1955)

Met de beschrijving van onderstaande projecten laten we zien hoe onze werkwijze zich in de praktijk uit, welke keuzes we maken, welke rollen we nemen en welke relaties we leggen. De doelstellingen van de projecten sluiten altijd aan bij ambities van gemeente en andere vooraanstaande partijen ten aanzien van klimaat en afgeleide thema's. Naast deze projecten heeft NMCX nog een groot portfolio aan activiteiten en procesbegeleiding voor en samen met de diverse doelgroepen. De voorbeelden van beschreven projecten zijn illustratief voor toekomstige activiteiten van NMCX.

6.1 Circulaire samenleving: Groene kapstok voor het basisonderwijs

De Groene Kapstok is een programma dat scholen stimuleert en helpt telkens een stapje duurzamer te worden, met een uitstraling naar kinderen, ouders en omgeving. Het programma is een aanjager voor duurzaamheid, vóór en dóór scholen.

Duurzaamheid in het primair onderwijs gaat over je verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst. Over goede voeding en natuurlijk materiaalgebruik. Over het tegengaan van verspilling. Over groene omgeving en hernieuwbare energie. Over het besef dat we onderdeel uitmaken van een grotere wereld en dat we daar invloed op hebben. De Groene Kapstok zet scholen aan het denken en helpt om duurzaamheid een plek te geven in de organisatie van de school en om doelen te stellen. Het levert leuke activiteiten met de kinderen op en helpt te besparen!

Haarlemmermeerse schooldirecteuren en besturen willen een duurzame school omdat:

- zij willen dat kinderen beseffen dat we zuinig moeten zijn op de aarde;
- zij willen dat hun leerlingen spelen in een gezonde omgeving en leren over een duurzame en gezonde leefstijl in een stimulerende samenleving;
- zij met hun school het goede voorbeeld willen geven en kinderen en hun omgeving willen uitnodigen om mee te doen;
- zij hun leerlingen willen leren participeren in de samenleving;
- zij willen dat duurzaamheid voor een volgende generatie vanzelfsprekend is;
- zij willen dat kinderen verantwoordelijkheid zijn voor en invloed hebben op hun omgeving.

De Groene Kapstok is een fysiek en virtueel platform dat inspireert en de verduurzaming van school en schoolomgeving ondersteunt.

Stip op de horizon: in 2018 (en volgende jaren) :

- zijn alle (basis)scholen, leerlingen, leerkrachten en directies actief bezig met de belangrijkste duurzaamheidsthema's in samenwerking met bedrijven en communities én is duurzaamheid geïntegreerd in alle schoolbeleidsplannen.
- beschikken scholen over een pakket van concrete ondersteunende maatregelen met betrekking tot:
 - Campus: een duurzaam en gezond gebouw in een duurzame en stimulerende omgeving;
 - Community: een samenleving (buurtbewoners, ouders, bedrijven) die betrokken is bij en participeert in de doelen van de school;
 - Curriculum: leraren beschikken over handvatten om duurzaamheid te integreren in de lesstof.

NMCX heeft een faciliterende, initiërende en organiserende rol bij alle activiteiten die onder de vlag van de Groene Kapstok worden uitgevoerd en onderhoudt in dat kader het netwerk van schooldirecties, besturen en overige relevante partners in uitvoering en beleid.

<http://www.groenekapstok.nl/>

“It takes a child to raise a village!”

(naar 'It takes a village to raise a child', zo luidt het van oorsprong Afrikaanse gezegde.)

6.2 Circulaire samenleving in het Voortgezet onderwijs: Toekomstbehoudende jongeren

De initiatieven voor de ontwikkeling van duurzaam onderwijs zijn groeiende. Naast de uitvoering van projecten staat duurzaam onderwijs en met name de integratie van circulaire samenleving in diverse kernvakken nog in de kinderschoenen. NMCX heeft het initiatief genomen om de scholen in Haarlemmermeer daarbij te ondersteunen. Op 8 april 2016 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met 7 directies uit het voortgezet onderwijs en VMBO uit Haarlemmermeer. Zij hebben zich geïnteresseerd aan het initiatief om hun docenten te faciliteren zich bij te scholen, ervaringen uit te wisselen en het gedachtegoed van de nieuwe (circulaire) economie te integreren in hun lesmethodes en hun manier van lesgeven (voorleven).

Het project draagt bij aan het leggen van een stevige basis voor de toekomst door 'toekomstbehendige' leerlingen integraal en breed op te leiden. Docenten van het voortgezet onderwijs en de mbo-instellingen maken kennis met de circulaire samenleving, de 'nieuwe' economie: en worden geïnspireerd om binnen hun docentschap en de lessen ruimte te geven aan duurzaamheid en de circulaire samenleving. Daarmee dragen we bij aan de ontwikkeling van een nieuwe (ethische) norm en een duurzaam handelingsperspectief voor de volwassenen van de toekomst.

Het project bestaat uit de volgende onderdelen (bouwstenen voor een bijdrage aan de transitie naar een circulaire samenleving):

- Ter inspiratie is het boek Next Gen uitgereikt aan docenten van de middelbare scholen en drie mbo-instellingen .
- Vervolgens is contact gelegd met de docenten in de diverse docentenkamers en een vervolg afgesproken afhankelijk van de behoefte van de betreffende school.
- Een Facebookgroep is opgericht voor docenten die met duurzaam onderwijs in Haarlemmermeer bezig zijn.
- Mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering, klankbord en reflectie worden geboden.

“Leer jongeren niet wat wij weten, maar laat ze vragen stellen, zodat we weten wat we nog niet weten”

Gunther Pauli (duurzame voorloper, 1956 - heden)

6.3 Circulaire samenleving: zwerfafval

De groeiende (plastic) vervuiling baart steeds meer mensen en organisaties zorgen. NMCX zet zich in om bewoners (jong en oud) te activeren voor zwerfafval door hen zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor de eigen omgeving (zie ook de video op www.youtube.com/watch?v=gO34Vfod8C0). Hiervoor ontwikkelt NMCX acties met diverse doelgroepen:

- Jeugd
- Sportverenigingen
- Winkelpubliek
- Evenementenbezoekers
- Wijkraden, personeelsverenigingen en overige maatschappelijke organisaties
- Hotspots

We stimuleren, organiseren en faciliteren de activiteiten door kennis, begeleiding en uitleen van materialen. Daarnaast zetten we een sociaal netwerk op om de onderlinge contacten tussen inwoners op het gebied van zwerfafval te bevorderen.

<https://www.facebook.com/SuperSchoonHaarlemmermeer/>

We hanteren daarbij het principe van zichtbare goede voorbeelden.

Met scholen hebben we al duizenden kinderen bereikt met een combinatie van gastlessen, theater en een opschoonactie voor de jeugd van 4 tot 12 jaar. En ook in het voortgezet onderwijs blijkt deze aanpak succesvol. NMCX maakt hen bewust van de noodzaak van schone wijken, dorpen en water. Met dit programma maken wij ook verbinding met de internationale organisatie "Let's Do It" dat miljoenen kinderen en volwassenen op de been heeft gebracht in de strijd tegen zwerfafval.

Met het 'Let's Do It Kids' educatieprogramma biedt NMCX een belevenis voor alle groepen in één dag. Want wat een kind zelf beleeft, blijft beter hangen. Door een unieke combinatie van gastlessen, theater en een enthousiasmerende opschoonactie begrijpen leerlingen dat rondzwerfend afval niet goed is voor mens en dier, zien zij nut en noodzaak van een schone wijk, dorp en water, en voorkomen zij zwerfafval door zelf niets op straat te gooien.

6.4 Energietransitie

NMCX zet zich er stevig voor in om de beleidsdoestellingen van het Rijk en de gemeente te halen, namelijk:

- 14% duurzame energie in 2020;
- 16% duurzame energie in 2023;
- In 2050 moet de energievoorziening bijna helemaal duurzaam zijn. De uitstoot van CO₂(broeikasgassen) is dan 80-95% minder vergeleken met 1990;
- Haarlemmermeer wordt energieleverend.

Voor bedrijven en organisaties zijn onder andere ontstaande activiteiten in uitvoering:

- NMCX is met de gemeente een samenwerkingsverband aangegaan met 'Energieke Regio' (www.energiekeregio.nl). Energieke regio heeft een aanpak ontwikkeld waarmee bedrijven voorzien worden van een energie-advies, een concreet aanbod vanuit marktpartijen én de eventueel benodigde financiering (onder andere samen met de Rabobank);
- Er is een meer laagdrempelige actie BespaarMEER gestart waarbij bedrijven kunnen overstappen op energiezuinige ledverlichting;

- Sportverenigingen worden door NMCX ondersteund met advies bij hun Energiebesparingwedstrijd: de Energy Battle. Hierbij is meetapparatuur op de verschillende groepen in de meterkast geplaatst waardoor continue online het energieverbruik gemonitord wordt. Ook krijgen zij advies over te nemen duurzame maatregelen, als glas, isolatie, zonnepanelen etc. (maar ook een duurzame kantine, (zwerf)afval beleid etc;
- In overleg met de gemeente worden de bespaarkansen en bijbehorende investeringen van de scholen in kaart gebracht. Hierbij is gekeken naar ledverlichting, zonnepanelen en spouw-, dak- en vloerisolatie. Hiermee kan een schoolbestuur een gemakkelijker besluit nemen om te investeren in duurzame maatregelen.
- In 2015 heeft NMCX het initiatief genomen om de actie Band op Spanning te starten en drie slimme bandenpompen in Haarlemmermeer te plaatsen om onder andere de luchtkwaliteit te verbeteren, de geluidshinder en CO₂ uitstoot te verminderen. NMCX monitort het gebruik en voert de promotie van de pompen uit bij bewoners en bedrijven. Het aantal gebruikers van de bandenpompen is in een jaar verdrievoudigd. De effecten die hierdoor zijn behaald, zijn zeer positief (2015/16: 283 ton CO₂ besparing, wat overeenkomt met 79.369 liter brandstofbesparing. De communicatie binnen deze actie vond vooral binnen het bedrijfsleven plaats, maar bleek ook heel veel bewoners privé aan te spreken.

NMCX investeert in het stimuleren van initiatieven vanuit bewoners. Het doel is hierbij extra inzet -en het daarmee samenhangende resultaat- te genereren op basis van eigen bijdrage van bewoners. Hiermee wordt de inzet van NMCX als hefboom ingezet voor de verduurzaming van Haarlemmermeer. NMCX helpt deze bewoners met een eigen initiatief het speelveld te verkennen, licht de kansen én valkuilen toe en brengt de juiste kennis en het netwerk in. Alles gericht om de energie van de betreffende bewoners(-groep) vast te houden door ze resultaten te laten boeken. Het blijkt dat na een oriëntatie en opstartfase de initiatieven van bewoners daadwerkelijk verduurzaming opleveren.

- Voor woningeigenaren worden onder de noemer 'Winst Uit Je Woning' acties georganiseerd, waardoor ze middels een groepsaankoop voordelig zonnepanelen, spouw- en vloerisolatie kunnen aanschaffen. Deze gemakkelijk gemaakte acties hebben veel effect: Tussen 2012 en 2016 hebben bewoners in Haarlemmermeer met deze acties gezamenlijk voor €4.650.000 aan duurzame energiebesparende maatregelen uitgegeven en zijn ruim 2.000 geregistreerde woningen voorzien van duurzame maatregelen in Haarlemmermeer.
- NMCX organiseert regelmatig een Energiebesparingswedstrijd: de WATTstrijd, waarbij gestreden wordt om wie het meeste energie bespaart.

6.5 Klimaatadaptatie: Haarlemmermeer Waterproof

Door het veranderend klimaat komt hevige regenval steeds vaker voor. In zogenaamde ‘versteende’ gebieden is veel steen en weinig groen te vinden. Het water kan hierdoor niet weg, en dit zorgt voor veel overlast en schade. NMCX heeft het initiatief genomen om een bewustwordingscampagne te voeren om Haarlemmermeer “Waterproof” te maken:

Het doel van de campagne is dat bewoners, bedrijven en instellingen in Haarlemmermeer weten wat de gevolgen zijn van klimaatverandering (bewustwording). Zij kunnen meedoen aan laagdrempelige acties die zorgen voor een klimaatbestendige en aantrekkelijke inrichting van de omgeving. Haarlemmermeer Waterproof werkt via de volgende sporen:

- www.haarlemmermeerwaterproof.nl: De website wordt geleidelijk aangevuld met tips hoe je bij kunt dragen aan Haarlemmermeer Waterproof. Projecten en activiteiten komen op een kaart te staan. Hierop kunnen mensen ook aangeven dat ze meedoen;
- (Sociale) media (Facebook, twitter, persberichten): Om de zichtbaarheid van de campagne te vergroten en om mensen te activeren mee te doen;
- Acties op thema: Het gaat om acties die het bewustzijn en de actiebereid van mensen vergroten. Denk aan een educatieve fietstocht, een regentoncampagne of een actie ‘tegel eruit, plant erin’;
- Lokale Waterproof projecten ondersteunen: Hierin werken bewoners, instellingen, bedrijven en/of overheden (samen) aan klimaatbestendige tuinen, straten, buurten, pleinen, parken en gebouwen.
- Het doel is dat hieruit lessen geleerd worden die we delen via onder meer de website en andere communicatiekanalen; een (groeïend) netwerk van diverse organisaties die zich actief inzetten voor het klimaatbestendig maken van Haarlemmermeer. Iedere organisatie draagt hier op haar eigen manier aan bij.

Op 12 oktober 2016 werd het platform ‘Haarlemmermeer Waterproof’ gelanceerd. De campagne loopt tot minimaal 2018. NMCX initieert, organiseert en voert de campagne uit.

<http://www.haarlemmermeerwaterproof.nl/>

6.6 Groen/Biodiversiteit: Platform Groen Haarlemmermeer

Vergroening en duurzaamheid zijn meer dan ooit een thema in Nederland. Meer en meer mensen nemen verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving en de toekomst van de aarde. Termen als biodiversiteit, biologisch, lokaal en duurzaam zijn algemeen bekend, en velen houden hier rekening mee bij hun handelen. Het Platform Groen Haarlemmermeer wil deze beweging een extra impuls geven, door te streven naar grote biodiversiteit, zodat bewoners meer genieten van hun natuurlijke leefomgeving en deze meer waarderen.

Het Platform Groen Haarlemmermeer is een open platform voor vrijwilligersgroepen en andere partijen die zich belangeloos inzetten voor het behouden en verbeteren van de waarde van de natuur en het telen van lokaal voedsel in Haarlemmermeer, door o.a.:

- kennis delen en voorlichting;
- bewustwording en beleving;
- bevorderen van participatie van bewoners.

Het platform heeft de functie van:

- elkaar kennen en naar elkaar verwijzen;
- gebruik maken van elkaars expertise, inzet en achterban;
- nieuwe groene initiatieven ondersteunen;
- afstemming van activiteiten en communicatie/ publiciteit;
- een gezamenlijk aanspreekpunt voor externe partijen.

Het Platform is informeel en interactief. Het is een plaats om elkaar fysiek tijdens bijeenkomsten en virtueel op de facebookpagina te ontmoeten en informatie uit te wisselen en gezamenlijke activiteiten af te stemmen.

De bijeenkomsten vinden 2 x keer per jaar plaats, waarbij een klein aantal personen de achterban vertegenwoordigt. Doel van de bijeenkomsten is om elkaar te leren kennen en met elkaar in contact te blijven, af te stemmen en te anticiperen op de actualiteit. We laten ons inspireren, wisselen visies en ideeën uit en leren van elkaar. Wie dat wil kan bij elkaars projecten aanhaken of samen plannen uitwerken. Inmiddels zijn 26 vrijwillige (georganiseerde) groepen aangesloten.

(Georganiseerde) groepen zijn welkom om zich aan te sluiten bij Platform Groen Haarlemmermeer als zij:

- een groep bewoners vertegenwoordigen;
- gevestigd zijn in Haarlemmermeer;
- in hun eigen doelstellingen een ecologische beheerwijze van flora en fauna als uitgangspunt te hebben, dan wel biodiversiteit willen bevorderen;
- met deelname geen commerciële doelen nastreven.

Het Platform heeft een eigen facebookpagina. De deelnemers van het Platform dragen zorg voor de content van de facebookpagina, door interessante berichten, vragen en oproepen over groen in Haarlemmermeer te plaatsen. Op deze wijze worden tienduizenden individuele bewoners van Haarlemmermeer bereikt en uitgenodigd deel uit te maken van de groene community Haarlemmermeer. Het platform is geïnitieerd en wordt georganiseerd en gefaciliteerd door NMCX, centrum voor duurzaamheid. <https://nl-nl.facebook.com/groenhaarlemmermeer/>

6.7 Sociaal (en gezond) : Groene Ark: Van initiatief tot beweging

Wat begon als een idee van het kerkcentrum De Ark om armoede te bestrijden en het milieu te helpen door het uitdelen van ledlampen, resulteerde in een groene beweging. De kerk organiseerde (samen met NMCX) een half jaarlijks Energiecafé met praktische workshops en een wedstrijd 'Wie bespaart de meeste energie' (eerste in oktober 2015), zorgde dat er 6 energiecoaches werden opgeleid die buurtgenoten energieadvies geven, de kerk sloot zich aan bij de landelijke beweging van groene kerken en er ontstond een werkgroep vergroening die in mei 2017 een mooi aangeplante groene omgeving kon presenteren.

NMCX heeft de kerkgemeenschap begeleid in het proces. Er ontstond een dynamisch geheel, waarbij het eindresultaat niet datgene was wat van te voren bedacht was, maar juist veel meer opleverde: van het uitdelen van een ledlamp, naar een duurzame beweging! Dat is het gevolg van de begeleiding van NMCX door te inspireren en te motiveren, te ondersteunen en te faciliteren, aan te sluiten bij aanwezige energie en de lat steeds een beetje hoger te leggen.

NMCX heeft in 2015 voor deze werkwijze de eerste landelijke Henk Klein Award 2015 mogen ontvangen. De jury bestond uit Jacqueline van Dongen, wethouder van Den Helder en bestuurslid van GDO, Roel van Raaij van het ministerie van EZ/Programma DuurzaamDoor en Henk Klein, oud-directeur van GDO. Adviseur was Silvia de Ronde Bresser van Kracht in Nederland. "Het is een initiatief uit de samenleving, het verbindende element met diverse andere initiatieven is sterk, het zet in op verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en kan goed landelijk worden opgeschaald," aldus de jury.

6.8 Gezond (en sociaal)

NMCX verbindt, stimuleert en faciliteert regionale initiatieven die werken aan duurzaam voedsel. Door met en van elkaar te leren versterken wij projecten in de regio, die dezelfde stip aan de horizon hebben, namelijk een voedselstrategie waarbij de regionale economie wordt versterkt op een duurzame, circulaire wijze. Waarmee we bedoelen:

- Kringlopen op een zo laag mogelijk niveau sluiten: benutten wat lokaal geproduceerd wordt of kan worden. Het zo organiseren dat zowel consumenten als (zorg) instellingen en (horeca) bedrijven meer lokale producten afnemen (planet);
- Netwerken in de regio versterken en beter benutten. Het gaat hierbij onder meer om de stad-land relaties en de consument-producent relaties te versterken. Zo wordt de onderlinge betrokkenheid versterkt en weten mensen weer hoe hun voedsel geproduceerd wordt en waar het vandaan komt. Er ontstaat meer kennis, lokale verbinding en trots (people);
- Agrarische productie versterken met meer maatschappelijke waarden dan alleen een economische waarde. Denk aan een gezonde en biodiverse bodem, schoon water, streekeigen producten in een streekeigen landschap, zorgfuncties, etc. De zelfredzaamheid in de regio en daarmee de regionale economie wordt zo versterkt. Boeren krijgen een eerlijke prijs voor hun producten en het geld blijft meer in de regio. Dit zijn kansen voor nieuwe verdienmodellen (profit).

We geven hieraan vorm en inhoud door het ondersteunen en leggen van relaties tussen verschillende initiatieven en het organiseren van activiteiten om die verbinding tot stand te brengen.

6.9 Lifestyle: Groene Loper Festival

In 2017 werd voor de 6e keer het Groene Loper Festival georganiseerd, op het Raadhuisplein in het centrum van Hoofddorp. Op het gratis te bezoeken festival kunnen bezoekers kennismaken en ervaring opdoen met eerlijke, lokale, en milieuvriendelijke producten en diensten. Het festival kenmerkt zich door de sfeervolle aankleding, verrassende acts, mooie muziekovertredens, workshops en proeverijen. Kortom een evenement waar iedereen kan komen proeven, voelen, kijken en beleven.

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

Het doel van het festival is om bewoners en bezoekers van Haarlemmermeer op een toegankelijke, creatieve en innovatieve manier te inspireren om vervolgens te kiezen voor een duurzame leefstijl. Daarnaast biedt het festival duurzame ondernemers en initiatieven een platform waar ze de kans krijgen zichzelf te presenteren, en eventueel nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan. Het Groene Loper Festival is een initiatief van NMCX, Stichting Ondernemersfonds Hoofddorp Centrum en Van Fair & Dichtbij. Vanuit complementariteit organiseren we gezamenlijk het festival, waar NMCX vooral verantwoordelijk is voor de organisatie van de edutainment, zoals de workshops en een platform bieden aan duurzame initiatieven in de regio.

Een duurzame samenleving is haalbaar

Deze visie geeft blijk van een stevige ambitie: een duurzaam Haarlemmermeer en omgeving. Uit onze ervaringen en de vele ontwikkelingen die we om ons heen zien, blijkt steeds meer dat deze ambitie haalbaar is. Voorwaarde: we moeten samenwerken. Onze opgave is dit proces te versnellen. Dit doen we door bedrijven en bewoners te blijven inspireren en stimuleren, door hen praktisch handelingsperspectief aan te reiken. We merken dat onze projecten werken, dat ze versnellingen teweeg brengen, dat ze partijen bij elkaar brengen en dat nieuwe ontwikkelingen op gang komen.

Door deze successen zijn wij extra gemotiveerd om de ingeslagen weg verder te bewandelen en te ontwikkelen. We initiëren en coördineren processen en projecten voor specifieke doelgroepen op de verschillende duurzaamheidsthema's, anticiperend op de energie die al in de samenleving aanwezig is en acterend op de gevoelde urgentie om een duurzame samenleving te creëren.

Voorbeelden hiervan zijn het uitbouwen van de Groene Kapstok (op termijn hebben alle scholen duurzaamheid geïntegreerd, zowel in het curriculum, het schoolgebouw en de interactie met de omgeving), het intensiveren van Haarlemmermeer Waterproof (het is onvermijdelijk dat we de inrichting van openbare ruimte en van tuinen moeten aanpassen) en het opschalen van de Lokale Voedsel strategie (er zijn steeds meer monden te voeden, dus verspilling en transport moet aangepakt worden). En niet op de laatste plaats het doorpakken op de geweldige energietransitie die op gang is gekomen: bewoners en bedrijven kunnen en moeten overstappen op hernieuwbare energie om als regio energieneutraal of zelfs energieleverend worden.

NMCX gaat enthousiast verder met de X van dwarsverbanden en kruisverbindingen. Met de X, als symbool voor onze Xpertise en fleXibiliteit, de focus op Xperience en de vele andere eXtra's, zijn wij ervan overtuigd dat we het verschil kunnen maken. Samen met gemeenten en vele andere partijen zetten we ons in voor een duurzame samenleving.

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

NMCX Centrum voor Duurzaamheid
Wieger Bruinlaan 7
2132 AX Hoofddorp
Tel. 023 555 34 37
KvK 34314290

info@NMCX.nl
www.NMCX.nl
twitter.com/NMCXnl
facebook.com/NMCXCentrumvoorDuurzaamheid

Tekst:

Jack Jansen, ORG-ID,
Arjanne Lagendijk en Femke de Vries, NMCX Centrum voor Duurzaamheid

Foto's

Diverse medewerkers van NMCX Centrum voor Duurzaamheid,
Rob van Dijk en anderen

Ontwerp

Sander van Horen, Logo4Life

gemeente
Haarlemmermeer

Hoogheemraadschap van
Rijnland